

JURIDISCH NIEUWS

HET IS RUSTIG BIJ DOUANERECHTJURISTEN – VOORALSNOG

🕒 5 februari 2019 👤 Michel Knapen 📖 7 min. leestijd

Advocaten in het douanerecht hebben in de aanloop naar de Brexit al wat extra werk gehad, maar echt storm loopt het nog niet. De grote drukte wordt verwacht als het Verenigd Koninkrijk eenmaal uit de Europese Unie is gestapt.

De Brexit? Dat is vooral veel geheimzinnigheid, zegt advocaat douanerecht Roelof Andringa. “Iedereen staart als een konijn in de koplampen.” Echt veel werk heeft zijn kantoor **Andringa Caljé Advocaten** nog niet gehad aan de aanstaande Brexit. En dat geldt ook voor zijn concullega’s. “Het eerste jaar na de aankondiging van de Brexit hebben we weinig extra activiteit ervaren. De laatste maanden is dat wat aangetrokken”, zegt advocaat Bart Boersma van **Customs Knowledge Lawyers & Consultants**. Het afgelopen jaar is zijn kantoor, dat zich als advocaten- en advieskantoor alleen met douanerecht bezig houdt gegroeid van dertien naar zeventien medewerkers. “Die groei is slechts ten dele te danken aan de Brexit.”

Formaliteiten

Jikke Biermasz

Kneppelhout & Korthals, een van de weinige advocatenkantoren met een douanepraktijk gericht op advies en procedures tegen de douane, spreekt wel over 'drukte', "maar dat komt niet alleen door de aanstaande Brexit", zegt Jikke Biermasz. "De Brexit vereist op dit moment vooral logistieke en IT-oplossingen: hoe kan de logistiek de verwachte toename van het aantal aangiften en andere formaliteiten opvangen? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat het logistieke proces niet

vastloopt? Doen producenten en importeurs er verstandig aan hun supply chain anders in te richten? Voor advocaten zijn de praktische vragen die nu naar aanleiding van Brexit worden gesteld nog niet zo interessant. Dat komt ook omdat er nog geen duidelijkheid is en wij daarom ook geen harde antwoorden kunnen geven." Haar kantoor is aangesloten bij **Greenlane**, een netwerk waarin advocatenkantoren uit EU-lidstaten en derde landen met een internationale handels- en douanepraktijk samenwerken.

Geschillen

Kim Helwegen (**Jaeger Advocaten**-Belastingkundigen) zegt: "We worden wel gebeld door ondernemers om preventief compliance maatregelen te treffen, maar die verwijzen wij eerst door naar adviseurs. Wij kunnen de belangen van ondernemers behartigen die in conflict raken met de douane. Het VK heeft de interne markt en de douane-unie nog niet verlaten. De eerste problemen die kunnen leiden tot geschillen met de Douane zullen dus pas ontstaan na 29 maart 2019 als 'de harde Brexit' een feit is. Als bedrijven dan worden geconfronteerd met onderzoeken, aanslagen (UTB's), boetes of strafbeschikkingen van de douane komen wij aan zet."

Die houding heeft Andringa ook. "We doen meer geschillen dan echt advieswerk. Kennis over de Brexit is bij iedereen nog heel globaal. Er zijn folders en congressen maar echt wijs word je er niet van. We moeten ons 'voorbereiden', maar waarop precies?"

Compliance

Dat neemt niet weg dat ondernemers de douanerecht-advocaten wel al hebben benaderd. Andringa: "Cliënten met grote voorraden in Engeland vragen ons of ze de goederen alvast moeten overbrengen naar andere landen van de EU. Maar veel vragen gaan over logistiek en minder over juridische aspecten." Bij Biermasz, die leiding geeft aan de sectie douanerecht (dertien medewerkers) bij Kneppelhout & Korthals, zijn weer andere vragen binnengekomen. Over compliance, vergunningen en bepaalde certificaten. "En er zijn Nederlandse douanevertegenwoordigers die als

Roelof Andringa

gevolg van de Brexit vaste voet aan de grond willen krijgen in het VK. We adviseren hen over of begeleiden zo'n overname. Daar komt dan ook een due diligence bij gericht op de fiscale en niet-fiscale risico's verbonden aan douaneformaliteiten: heeft het over te nemen bedrijf geen lijken in de kast?"

'Er is zo weinig bekend'

De meeste kritiek die ondernemers horen is: er is te weinig bekend, we weten niet wat we moeten doen. Boersma is het daar niet helemaal mee eens. "Bij het mkb en multinationals werken doorgaans weinig mensen die iets van douanerecht weten. Maar de weinige deskundigen daar hebben hun CEO waarschijnlijk gewaarschuwd: we móeten actie ondernemen. Maar omdat CEO's vinden dat er nog zo weinig concreet bekend is, gebeurt er nog niet veel. Nog steeds wordt er geroepen: er is zo weinig bekend, ik kan nog niet aan de slag. Maar er is ook heel veel wel bekend, je had **inmiddels best veel kunnen doen.**"

Op die lijn zit ook Kim Helwegen, die de eigen verantwoordelijkheid van ondernemers benadrukt. "Die hadden al informatie kunnen vergaren. Denk aan het EORI-nummer dat marktdeelnemers nodig hebben voor een douaneaangifte. Of de aanvraag van een artikel 23-vergunning, om de btw bij invoer te kunnen verleggen. Een importeur moet anders zowel de invoerrechten als de btw direct betalen bij de aangifte ten invoer. Ook zullen de nodige bewijsstukken voorhanden moeten zijn zoals oorsprongcertificaten. Hieruit blijkt waar een product is geproduceerd, dat weer van belang is voor de tariefsbepaling."

Hoe dan ook, vervolgt Helwegen, "er komen meer controles en douaneformaliteiten na de Brexit, waar de nodige douanezaken uit zullen voortvloeien. Onderschat hierbij niet dat ook het strafrecht bij douanedelicten kan worden ingezet."

Standaardcontracten

Is het nu nog redelijk rustig op het Brexit-front, de grote hausse moet nog komen. Vooral vlak voor en vlak na 29 maart, als de Brexit een feit is, voorspelt Biermasz. "Net ervoor kun je geen voorbereidingen meer treffen, net er na gaat het nieuwe regime in. Dat leidt tot veel onduidelijkheid. Wij zorgen ervoor dat we dan helemaal klaar staan. Nu al stellen we standaardcontracten op voor de verschillende Brexit-scenario's." Ook voorziet Biermasz dat in de toekomst de uitleg van douanewetgeving met oorspronkelijk een gemeenschappelijke oorsprong in de EU en het VK uit een gaat lopen. "Het Hof van Justitie legt Europese regels uit maar de Britten komen straks vast en zeker met een eigen uitleg. Dat kan gedoe gaan geven en zelfs resulteren in procedures."

Ook Andringa bereidt zich met zijn collega's voor op meer procedures. "In de hele EU werken we met dezelfde nomenclatuur: nummers die worden toegekend aan producten. De vraag is welke nummers we moeten gaan hanteren na de Brexit. Dat bepaalt immers de hoogte van de douanetarieven."

Douanerechten

Voor een aantal bedrijven zal er echter weinig veranderen, zegt Boersma. Wie computers, geneesmiddelen, medische apparatuur of bepaalde type vrachtwagens exporteert, betaalt namelijk geen douanerechten. Wel of geen Brexit. Zo is het in de Wereldhandelsorganisatie afgesproken." Maar wie vlees, bloemen, groente en fruit verhandelt met het VK krijgt daar wel mee te maken.

Boersma: "Dus ook met extra controles. Bedrijven zouden kunnen nagaan of ze deze producten niet via een andere route kunnen im- of exporteren. Er wordt gezegd dat 30 duizend Nederlandse bedrijven worden geraakt door de Brexit. Daaronder vallen ook bedrijven die jaarlijks maar enkele producten naar het VK exporteren. Die kunnen besluiten dat niet meer te doen. Ze missen wat omzet, maar ze besparen veel formaliteiten uit. Of ook zij gaan leveren via een andere route."

Douane-unie

Aan voorspellingen over de vorm van een Brexit wagen de advocaten niet, hoewel Andringa uitgaat van een douane-unie. Boersma beklagt zich wel over de politieke strategie van de EU: die heeft zichzelf aan de zijlijn geplaatst en de regie overgelaten aan het VK. "We hebben het laten gebeuren. Vergelijk het met eerdere grote operaties, zoals het omnummeren (alle telefoonnummers gingen bestaan uit tien cijfers), de invoering van de euro, de millenniumbug, de AVG. Altijd waren er uitgebreide en concrete campagnes over hoe we ons moesten voorbereiden. Nu bij de Brexit weten we minder dan een maand vooraf nog steeds veel essentiële dingen niet. Ik vind het ongelooflijk dat de EU maar ook Nederland zit zo heeft laten gebeuren."

Noodverordening

Boersma stelt als laatste remedie – "wellicht ver gezocht", zo geeft hij zelf toe – voor dat de Europese Commissie met een noodverordening komt: gedurende enige tijd doen we alsof er geen Brexit is bij in- en uitvoer van producten. "Bij de meeste transacties wordt nu een half procent van de goederen door de douane gecontroleerd. Wat mis je als je dat niet meer doet? Er zijn kleine risico's, er is een kans op fraude. Maar als de grenzen echt dicht gaan ontstaat er veel meer schade."

OVER DE AUTEUR

Michel Knapen